

Körkortsenkäten 2021

SMC genomförde 1 november-5 december 2021 en enkät bland dem som tagit körkort 2018-2021. 629 svarade. Enkäten visar att eleverna är välutbildade i både trafikskola och privat övningskörning, att de är medelålders, att man tycker att väntetiderna till teori- och körprov är för långa, att körkortstagandet är dyrt samt att manöverdelen får för stort fokus i körkortsutbildningen. Kvinnor satsar mer på utbildning i både trafikskola och privat men underkänns oftare än män.

Totalt 629 svar under perioden 1 november-5 december 2021. En tredjedel av dem som svarat var kvinnor vilket gör kvinnorna överrepresenterade. De utgör annars en tiondel av körkortstagarna och MC-ägarna.

Ålder

Det är inga ungdomar som tar körkort för MC. Den största gruppen av dem som svarar finns bland 45-54-åringarna. De allra flesta tar A-behörighet direkt vilket överensstämmer med Trafikverkets statistik över förarprov.

Utbildningen

Tre fjärdedelar av dem som svarat har övningskört privat och i genomsnitt har man kört 292 mil under fem månader. Nästan 92 procent har deltagit i körkortsutbildning i en trafikskola och i genomsnitt tagit 17,7 lektioner. Omkring hälften av övningskörningen privat och utbildningen i trafikskola har skett i manövergård. Kvinnor har övningskört längre sträckor än män och övningskört under en längre period. Kvinnor har varit elever i trafikskola i högre grad än männen. Kvinnorna har också deltagit i fortbildning med SMC i högre grad under körkortsutbildningen.

Bok eller app inför kunskapsprov?

Få av dem som gått i trafikskola har fått teoriutbildning där. Flera kommentarer menar att appar med körkortsfrågor varit ett bättre hjälpmedel inför kunskapsprovet än kurslitteratur. Fler har använt appar än bok. Kvinnorna har köpt kurslitteratur och appar i högre utsträckning än män. Även om man varit elev i trafikskola bokade fler tid för kunskapsprov själva än genom trafikskolan. I genomsnitt har man fått vänta 37 dagar på det första kunskapsprovet men tiden varierar från någon dag till ett år. 85 procent klarade provet på första försöket och nio av tio ansåg att man var väl förberedd.

Körprovet

Tre fjärdedelar hyrde MC av trafikskola i samband med körprovet medan övriga körde sin egen. Hyrpriset under körprovet varierar från en knapp tusenlapp till drygt tre tusen kronor. Vanligast är att hyran ligger mellan 1 000-2 000 kronor. Kommentarer om provfordon var främst att man borde kunna välja valfritt fordon som ingår i respektive körkortsklass och att man bör kunna genomföra provet på sin egen MC men att det är svårt då provområdet är anpassat till viss MC-modell.

I genomsnitt fick man vänta 65 dagar på det första körprovet. Knappt hälften fick tid inom 30 dagar medan en dryg fjärdedel fick vänta mer än 61 dagar på tid för det första provet. 28 procent av dem som gått i trafikskola bokade prov själv, resterande 72 procent bokades av trafikskolan. Knappt två tredjedelar godkändes vid det första körprovet. En tredjedel underkändes i lågfarts- och en tredjedel i högfartsbanan. En fjärdedel underkändes vid körning i trafik. Kvinnorna underkändes i betydligt högre grad än männen. Av dem som blev underkända fick endast 14 procent köra vidare i trafik för att förarprövaren skulle få en samlad bedömning. För övriga avbröts provet i manöverdelen. 85 procent av dem som svarat anser att de var väl förberedda inför körprovet. I genomsnitt fick de underkända eleverna vänta 35 dagar på att göra ett nytt körprov. Några har svarat nästa år. Den som fått vänta längst på körprov nummer två svarade ett år.

Kommentarer

425 personer lämnade avslutande kommentarer i enkäten. Många är positiva till utbildningen men ännu fler har kommentarer med förslag på förändringar i körkortsutbildning och körprov. Många har redan ett körkort och därmed erfarenhet från trafiken. Den vanligaste kommentaren är att det är för stort fokus i både körprov och körkortsutbildning på manöverdelen. De synpunkter man annars lämnar handlar om att utbildning och prov är dyrt, att det är svårt att få tider både i trafikskola och för prov, att det saknas tider för privatister, att nervositeten gör att man misslyckas, förarprövarna gör olika bedömning mellan privatister och elever från trafikskola, den samlade bedömningen av körprovet tillämpas inte i verkligheten, att man bli stoppad i manöverdelen och inte får köra i trafik trots att man redan har en A1- eller A2-behörighet samt att det bör finnas banor där alla som ska ta MC-körkort kan få träna, både privatister och elever från trafikskolor.